(980) "पर्व पूरणे" (I-भ्वादिः-577. सक. सेट्. पर.)

पर्वकः-र्विका, पर्वकः-र्विका, पिपर्विषकः-षिका, पापर्वकः-र्विका; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिककर्वतिवत् (173-A) ज्ञेयानि। [1]पर्वतः[A]।

(981) "पल गतौ" (I-भ्वादिः-839. सक. सेट्. पर.) ज्वलादिः।

पालकः-लिका, पालकः-लिका, पिपलिषकः-षिका, पापलकः-लिका; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिककलतिवत् (174) ज्ञेयानि। शतरि [B]पलन्-न्ती इति, पलः-[2]पालः, [3]पलम्, [4]पललम्, [5]पलालम् इति रूपाणि चास्य धातोः सम्भवन्तीति विशेषः।

(982) "पल्पूल लवनपवनयोः" (X-चुरादिः-1882. सक. सेट्. उभ.)

अदन्तः।

'पल्यूल—' इति क्षीरस्वाम्यादिसम्मतः पाठः। '—शोधनयोः' इत्यपि क्वचित् पाठः। 'पल्बूल—' इति, 'पल्वूल—' इति च क्वचिद् दृष्टः पाठः। 'लवनपतनयोः' इति दुर्गः।

पल्पूलकः-लिका, पिपल्पूलयिषकः-षिका; इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि चौरादिककलयतिवत् (176) ज्ञेयानि।

(983) "पश गतिनाशनयोः" (I-भ्वादिः-सक. अक. सेट्. पर.)

धातुपाठेऽपठितोऽप्ययं धातुः 'जपजभदहदशभञ्जपशां च' (7-4-86) इत्यत्रोपादानात् सौत्रोऽयमस्तीति प्रतीयते। अर्थनिर्देशस्य कुत्रापि स्पष्टतया

---

1. 'भृदृशीङ्यजिपर्वि—' [द. उ. 6. 14] इत्यादिना अतच्प्रत्यये रूपम्।
2. 'ज्वलितिकसन्तेभ्यो णः' (3-1-140) इति कर्तरि विभाषा णप्रत्ययः। पक्षे पचाद्यचि—पलः इति रूपम्।
3. संज्ञायां भावे घप्रत्ययः। बाहुलकात् क्लीबत्वम्। पलम्=मांसम्, उन्मानविशेषश्च। परिमाणवाचकत्वेऽपि बाहुलकादेव घञ् न।
4. औणादिके [द. उ. 8-114] कलप्रत्यये रूपम्। पललम्=तिलकल्कः।
5. औणादिके [द. उ. 8-115] कालच्प्रत्यये रूपम्। पलालम्=निस्सारतृणादिकम्।

A. 'दुदूर्विषून् धूर्वितुमेव गूर्वणं मूर्वन्तमापूर्वितपर्वताध्वरम्॥' धा. का. 1. 73.

B. 'स्थलीर्हली सन्नलिनीश्च तीर्त्वा पलन् हरिश्चात्मबलप्रपोलः।' धा. का. 2-22.